

جدول تقلیل واحدهای برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته داروسازی سنتی
مصوب هفتاد و چهارمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۸/۹/۱۰

جدول تقلیل واحدهای برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته داروسازی سنتی
مصوب هفتاد و چهارمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۸/۹/۱۰ جهت اجرا از نیمسال اول
سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ ابلاغ می گردد.

لازم به ذکر است تقلیل واحدها صرفاً شامل دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۳۹۸-۹۹ و به بعد (مشمولین
آیین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) مصوب شصت و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم
پزشکی مورخ ۱۳۹۷/۴/۲۴) می گردد.

مورد تأیید است

دکتر غلامرضا اصغری

دیر شورای آموزش داروسازی

و تخصصی

مورد تأیید است

دکتر عبدالعلی محقق زاده

دیر هیات متحنن و ارزشیابی رشته

داروسازی سنتی

مورد تأیید است

دکتر سید حسن امامی رضوی

دیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

رأی صادره در هفتاد و چهارمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۸/۹/۱۰ در مورد تقلیل
واحدهای برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته داروسازی سنتی صحیح است و به مورد اجرا
گذاشته شود.

دکتر علی اکبر حقدوست

معاون آموزشی

رشته داروسازی سنتی

مقطع دکتری تخصصی (Ph.D.)

نام درس	توضیحات
مفردات طب سنتی و کاربرد منطقی آنها ۱	از ۳ واحد (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی) به ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی) تقلیل یافت.
مفردات طب سنتی و کاربرد منطقی آنها ۲	از ۳ واحد (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی) به ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی) تقلیل یافت.
متون طب و داروسازی سنتی ۱	از ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی) به ۱/۵ واحد (۰/۵ واحد نظری - ۱ واحد عملی) تقلیل یافت.
متون طب و داروسازی سنتی ۲	از ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی) به ۱/۵ واحد (۰/۵ واحد نظری - ۱ واحد عملی) تقلیل یافت.
اصول و مبانی درمان بیماری های شایع در طب سنتی	از ۴ واحد نظری به ۲ واحد نظری تقلیل یافت.
قرابادین ۱ (شناخت و ساخت اشکال دارویی سنتی ۱)	از ۲ واحد نظری به ۱ واحد نظری تقلیل یافت.
روش های نوین ساخت فرآورده های طبیعی ۲	از ۲ واحد عملی به ۱ واحد عملی تقلیل یافت.
کنترل کیفیت فرآورده های طبیعی و سنتی ۱	از ۲ واحد نظری به ۱ واحد نظری تقلیل یافت.
کنترل کیفیت فرآورده های طبیعی و سنتی ۲	از ۲ واحد عملی به ۱ واحد عملی تقلیل یافت.
*کارآموزی ۱	عنوان کارآموزی ۱ به کارآموزی تقلیل یافت.
کارآموزی ۲	حذف گردید
پایان نامه	از ۲۰ واحد به ۱۸ واحد تقلیل یافت.
واحدهای اختصاصی اجباری (Core)	از ۲۸ واحد به ۱۸ واحد تقلیل یافت.
تعداد کل واحدها	از ۵۰ واحد به ۳۸ واحد تقلیل یافت.

مهر زنده
 بهت مهندسی
 سعی

مشخصات دوره:

نام دوره:

دکتری تخصصی (Ph. D) داروسازی سنتی

Traditional Pharmacy

طول دوره وساختار آن:

مطابق با آئین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشد.

۳-تعداد کل واحد های درسی:

تعداد واحد های درسی در این دوره ۲۸ واحد به شرح زیر می باشد:

واحد	۱۸	واحدهای اختصاصی اجباری (Core)
واحد	۲	واحدهای اختصاصی اختیاری (Non Core)
واحد	۱۸	پایان نامه
واحد	۳۸	جمع کل

علاوه بر واحد های درسی دوره، دانشجو موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تائید شورای تحصیلات تكمیلی دانشگاه تمامی و یا تعدادی از دروس کمبود جبرانی (جدول الف) را بگذراند.

سررمانی
علم و فناون
رئیس

جدول الف - دروس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته داروسازی سنتی

پیش نیاز	تعداد ساعت درسی			تعداد واحد درسی			نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری	جمع		
-	۶۸	۱۷	۸۵	۲	۱	۳	اصول رده‌بندی گیاهان دارویی	۰۱
-	۱۷	۹	۲۶	۰/۵	۰/۵	۱	سیستمهای اطلاع‌رسانی پزشکی **	۰۲
-	-	۳۴	۳۴	-	۲	۲	اصول و مبانی طب سنتی ایران و حفظ الصحه	۰۳
-	-	۳۴	۳۴	-	۲	۲	روش‌شناسی تحقیق در داروسازی *** سنتی	۰۴
-	-	۳۴	۳۴	-	۲	۲	حکمت، فلسفه و طبیعتیات	۰۵
۱۰						جمع کل		

* دادشجو موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تخصصیلات تكمیلی دادشگاه تمامی یا تعدادی از دروس کمبود یا جبرانی جدول فوق را بگذراند.

** گذراندن این درس برای همه دانشجویانی که این درس را در مقطع قبلی نگذرانیده باشند الزامی می‌باشد.

*** اخذ این واحد منوط به ارائه گواهی شرکت در کارگاه روش تحقیق می‌باشد.

جهه اعیان زلم
سوزنایه بات
ج

دروس اختصاصی اجباری (Core) برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته داروسازی سنتی

پیش نیاز یا همزمان	تعداد ساعات درسی			تعداد واحد درسی			نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری	جمع		
اصول و مبانی طب سنتی ایران و حفظ الصحفه کد ۰۳	۱۷	۲۶	۴۳	۰/۵	۱/۵	۲	مفردات طب سنتی و کاربرد منطقی آنها ۱	۰۶
مفردات طب سنتی و کاربرد منطقی آنها ۱ کد ۰۶	۱۷	۲۶	۴۳	۰/۵	۱/۵	۲	مفردات طب سنتی و کاربرد منطقی آنها ۲	۰۷
-	۳۴	۹	۴۳	۱	۰/۵	۱/۵	متون طب و داروسازی سنتی ۱	۰۸
متون طب و داروسازی سنتی ۱ کد ۰۸	۳۴	۹	۴۳	۱	۰/۵	۱/۵	متون طب و داروسازی سنتی ۲	۰۹
اصول و مبانی طب سنتی ایران و حفظ الصحفه کد ۰۳	-	۳۴	۳۴	-	۲	۲	اصول و مبانی درمان بیماری های شایع در طب سنتی	۱۰
مفردات طب سنتی و کاربرد منطقی آنها ۱ کد ۰۶	-	۱۷	۱۷	-	۱	۱	قرابادین ۱ (شناخت و ساخت اشکال دارویی سنتی ۱)	۱۱
قرابادین ۱ (شناخت و ساخت اشکال دارویی سنتی ۱) کد ۱۱	۶۸	-	۶۸	۲	-	۲	قرابادین ۲ (شناخت و ساخت اشکال دارویی سنتی ۲)	۱۲
-	-	۱۷	۱۷	-	۱	۱	روش های نوین ساخت فرآورده های طبیعی ۱	۱۳
روش های نوین ساخت فرآورده های طبیعی ۱ کد ۱۲	۳۴	-	۳۴	۱	-	۱	روش های نوین ساخت فرآورده های طبیعی ۲	۱۴
روش های نوین ساخت فرآورده های طبیعی ۱ کد ۱۲	-	۱۷	۱۷	-	۱	۱	کنترل کیفیت فرآورده های طبیعی و سنتی ۱	۱۵
کنترل کیفیت فرآورده های طبیعی و سنتی ۱ کد ۱۵	۳۴	-	۳۴	۱	-	۱	کنترل کیفیت فرآورده های طبیعی و سنتی ۲	۱۶
مفردات طب سنتی و کاربرد منطقی آنها ۱ کد ۰۶	۵۱	-	۵۱	۱	-	۱	*کارآموزی	۱۷
قرابادین ۲ (شناخت و ساخت اشکال دارویی سنتی ۱) کد ۱۲	۶۸	-	۶۸	۱	-	۱	کارورزی	۱۸
حذف گردید							کارآموزی ۲	۱۹
۱۸							پایان نامه	۲۰

*دانشجو موظف است در طول مدت دوره آموزشی تحت مدیریت گروه کارآموزی را طی نماید.

جهانی
سرنیاهات

جدول ج: دروس اختصاصی اختیاری (non core) برنامه آموزشی دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته داروسازی سنتی

پیش نیاز یا همزمان	تعداد ساعت درسی				تعداد واحد درسی				نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری	جمع				
-	-	۱۷	۱۷	-	۱	۱			طب مکمل	۲۰
-	-	۱۷	۱۷	-	۱	۱			تاریخ تحلیلی داروسازی	۲۱
اصول و مبانی طب سنتی ایران و حفظ الصحه کد ۰۳	۳۴	۱۷	۵۱	۱	۱	۲	سیستم بیولوژی در داروسازی و طب سنتی			۲۲
-	-	۱۷	۱۷	-	۱	۱	تجاری سازی و کارآفرینی در داروسازی سنتی			۲۳
-	-	۳۴	۳۴	-	۲	۲			داروشناسی بومی	۲۴
اصول و مبانی طب سنتی ایران و حفظ الصحه کد ۰۳	۳۴	۱۷	۵۱	۱	۱	۲	اصول و مبانی تغذیه در طب سنتی			۲۵
۹							جمع			

* دانشجو می باشد ۲ واحد از دروس فوق (جدول ج) را متناسب با موضوع پایان نامه موردنظر، موافق استاد راهنمای و تائید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بگذراند.

عنوانین کارگاههای آموزشی مورد نیاز دوره:

• کارگاه روش تحقیق شامل:

- آشنایی با راهکارهای جستجو در منابع علمی

- آشنایی با نرم افزار رفرنس نویسی

- مقاله نویسی

- سرقت علمی (Pellagiarise)

- آنالیز داده ها

- کارگاه Biosafety

- کارگاه Patient Safety

سرر زنی بهات
علم، لذتمن زلم

کد درس: ۶

نام درس: مفردات طب سنتی و کاربرد منطقی آنها

پیش نیاز یا همزمان: اصول و مبانی طب سنتی ایران و حفظ الصحه کد ۳۰

تعداد واحد: ۲ (۱/۵ نظری - ۵/۰ عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با نمونه مفردات طب سنتی و کاربرد منطقی آنها

شرح درس و رئوس مطالب:

نظری ۱/۵ واحد (۲۶ ساعت)

- اصول و مبانی مفردات سنتی (شامل تعریف دارو، طبیعت مفردات و افعال و خواص)

- مبانی فارماکوکینتیک و فارماکودینامیک گیاهان دارویی (اصول تداخلات و عوارض دارویی)

- شناسایی مفردات متداول طب سنتی

- شناسایی مشابهات و تقلبات رایج

- آشنایی با کاربرد و مضرات، مصلحات و بدل و قدر شربت آنها

عملی ۰/۵ واحد (۱۷ ساعت)

- مشاهده مفردات طبی و ثبت مشخصات فیزیکی و ارگانولوپتیکی آنها (حداقل شصت مفرد)

- راههای تشخیص تقلبات.

- تهیه گزارش از خصوصیات حداقل پنجاه نمونه تهیه شده از بازار گیاهان دارویی ایران

- منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱) متداولترین گیاهان دارویی سنتی ایران، غلامرضا امین. تهران: مرکز تحقیقات اخلاق و تاریخ پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

۲) اطلاعات و کاربرد داروهای گیاهی رسمی ایران، تدوین اداره کل نظارت بر امور دارو و مواد مخدر وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی. تهران: شرکت دارو گستر رازی

۳) اساس فارماکودینامی گیاهان دارویی، منوچهر عبادی؛ ترجمه عذرًا غلامی، زهره ابوالحسن زاده، عبدالعلی محقق زاده. تهران: صهبا دانش

۴) مخزن الادویه، تالیف محمدحسین بن محمدهادی عقیلی علوی خراسانی شیرازی. تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل

۵) الشامل فی الصناعه الطبیه (الادویه و الاغذیه): جزء دوم از فن سوم، ابن النفیس. تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل

1. Rational Phytotherapy: A Reference Guide for Physicians and Pharmacists, Schulz V, Hänsel R, Blumenthal M, Tyler V.E, Telger T.C., 5th Edition. New York: Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2013.

2. PDR for Herbal Medicines, Thomson Healthcare, 5th Edition. Montvale. N.J.: Medical Economics Co, 2015.

3. Stockley's herbal medicines interactions: a guide to the interactions of herbal medicines, dietary supplements and nutraceuticals with conventional medicines, Elizabeth Williamson, Samuel Driver, Karen Baxter. London; Chicago: Pharmaceutical Press, last edition.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

• امتحان کتبی و امتحان عملی

کد درس: ۰۷

نام درس: مفردات طب سنتی و کاربرد منطقی آنها ۲

پیش نیاز یا همزمان: مفردات طب سنتی و کاربرد منطقی آنها ۱ کد ۰۶

تعداد واحد: ۲ (۱/۵ نظری - ۵/۰ عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با نمونه مفردات طب سنتی و کاربرد منطقی آنها

شرح درس و رئوس مطالب:

نظری ۱/۵ واحد (۲۶ ساعت)

- شناسایی مفردات متداول طب سنتی

- شناسایی مشابهات و تقلبات رایج

- آشنایی با کاربرد و مضرات، مصلحات و بدل و قدر شربت آنها

عملی ۰/۵ واحد (۱۷ ساعت)

- مشاهده مفردات طبی و ثبت مشخصات فیزیکی و ارگانولپتیکی آنها (حدائق شصت مفرده)

- راههای تشخیص تقلبات.

- تهیه گزارش از خصوصیات حدائق پنجاه نمونه تهیه شده از بازار گیاهان دارویی ایران

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

متداولترین گیاهان دارویی سنتی ایران، غلامرضا امین. تهران: مرکز تحقیقات اخلاق و تاریخ پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

اطلاعات و کاربرد داروهای گیاهی رسمی ایران، تدوین اداره کل نظارت بر امور دارو و مواد مخدر وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی. تهران: شرکت دارو گسترش رازی

اساس فارماکودینامی گیاهان دارویی، منوچهر عبادی؛ ترجمه عذرًا غلامی، زهره ابوالحسن زاده، عبدالعلی محقق زاده. تهران: صهبا دانش

مخزن الادویه، تالیف محمدحسین بن محمدهادی عقیلی علوی خراسانی شیرازی. تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل

الشامل فی الصناعه الطبی (الادویه و الاغذیه)، جزء دوم از فن سوم، ابن نفیس. تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل

Rational Phytotherapy: A Reference Guide for Physicians and Pharmacists, Schulz V, Hänsel R, Blumenthal M, Tyler V.E, Telger T.C., 5th Edition. New York: Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2013.

PDR for Herbal Medicines, Thomson Healthcare, 5th Edition. Montvale. N.J.: Medical Economics Co, 2015.

Stockley's herbal medicines interactions: a guide to the interactions of herbal medicines, dietary supplements and nutraceuticals with conventional medicines, Elizabeth Williamson, Samuel Driver, Karen Baxter. London; Chicago: Pharmaceutical Press, last edition.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

امتحان کتبی - امتحان عملی

سرزبانی
معراج علم

نام درس: متون طب و داروسازی سنتی ۱

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱/۵ (۵٪ نظری - ۱٪ عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس:

- واژه شناسی داروسازی و طب سنتی (فارسی، انگلیسی)

- آشنایی با متون فارسی داروسازی و طب سنتی

شرح درس و رئوس مطالب:

نظری ۰/۵ واحد (۹ ساعت)

- آشنایی با منتخبی از آثار و تأثیفات نوشته شده به زبان فارسی پزشکان

- واژه‌ها و اصطلاحات داروسازی و طب سنتی (فارسی، انگلیسی)

- آشنایی با متون فارسی داروسازی و طب سنتی

عملی ۱ واحد (۳۴ ساعت)

- بازخوانی، بازنویسی و تصحیح و مقابله حداقل ۵۰ صفحه از متون طب سنتی.

- تهیه فرهنگنامه مختصر (حداقل ۵۰ واژه یا اصطلاح) از متون طب سنتی و معنی، تفسیر و یافتن معادلهای آن به زبان روز.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

درسنامه متون پارسی طب سنتی ایران، زیر نظر دکتر محسن ناصری. تهران: المعی

فرهنگ اصطلاحات طب سنتی ایران، ابوالقاسم سلطانی. مرکز تحقیقات طب سنتی و مفردات پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی

ذخیره خوارزمشاهی: چاپ عکسی از روی نسخه ای خطی کهن، اسماعیل بن حسن جرجانی. تهران: امیرکبیر، ۱۳۹۰.

خلاصه الحکمه، محمدحسین عقیلی خراسانی شیرازی؛ تصحیح، تحقیق، ویرایش اسماعیل ناظم، جلد ۱ و ۲. قم: موسسه اسماعیلیان

مفرح القلوب، محمداکبر شاه ارزانی دهلوی؛ تصحیح اسماعیل ناظم، محسن باغبان، جلد ۱، ۲، ۳. تهران: المعی

تحفه المؤمنین، محمدحکیم مؤمن تنکابنی؛ تصحیح و تحقیق روجا رحیمی، محمدرضا شمس اردکانی، فاطمه فرجامند. تهران: مرکز تحقیقات طب سنتی و مفردات پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی

طب اکبری، محمد اکبر ارزانی؛ تصحیح و تحقیق مؤسسه احیاء طب طبیعی، جلد ۱، ۲، ۳. تهران: جلال الدین

اختیارات بدیعی، علی بن حسین انصاری شیرازی؛ تصحیح فرید رمضانی، محمدرضا شمس اردکانی. تهران: چوگان الابنی عن حقایق الادویه (روضه الانس و منفعه النفس)، موفق الدین ابو منصور علی الھروی؛ به کوشش حسین محبوی اردکانی؛ به تصحیح احمد بهمنیار. تهران: موسسه انتشارات دانشگاه تهران

مخزن الادویه، محمدحسین عقیلی خراسانی شیرازی؛ تحقیق و تصحیح محمدرضا شمس اردکانی، روجا رحیمی، فاطمه فرجامند. تهران: سبزآرنگ

هدایه المعلمین فی الطب، ابوبکر ربیع ابن احمد اخوینی بخارائی؛ به اهتمام جلال متینی. مشهد: دانشگاه مشهد

(چاپخانه)

قرابادین‌ها شامل: کبیر، اعظم، صالحی و.....

- Avicenna's medicine: a new translation of the 11th-century canon with practical applications for integrative health care, Mones Abu-Asab, Hakima Amri, Marc S. Micozzi. Rochester, Vt: Healing Arts Press, last edition.

خلاصه التجارب، بهاءالدوله رازی. موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- امتحان کتبی و شفاهی
- گزارش کار عملی

سرنیاهات
علوم پرورش زاده
ج

کد درس: ۰۹

نام درس: متون طب و داروسازی سنتی ۲

پیش نیاز یا همزمان: متون طب و داروسازی سنتی ۱ کد ۰۸

تعداد واحد: ۱/۵ (۵/۰ نظری - ۱ عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس:

- واژه شناسی داروسازی و طب سنتی (عربی)

- آشنایی با متون عربی داروسازی و طب سنتی

شرح درس و رئوس مطالب:

نظری ۵/۰ واحد (۹ ساعت)

- آشنایی با منتخبی از آثار و تأثیفات نوشته شده به زبان عربی

- واژه‌ها و اصطلاحات داروسازی و طب سنتی (عربی)

- آشنایی با متون عربی داروسازی و طب سنتی

عملی ۱ واحد (۳۴ ساعت)

- بازخوانی، بازنویسی و تصحیح و مقابله حداقل ۵۰ صفحه از متون طب سنتی.

- تهیه فرهنگنامه مختصر (حداقل ۵۰ واژه یا اصطلاح) از متون طب سنتی و معنی، تفسیر و یافتن معادلهای آن به زبان روز.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

. الحاوی فی الطب، ابی بکر محمد بن زکریا رازی. دکن: مجلس دائرة المعارف العثمانی، ۱۳۳۳.

. القانون فی الطب، ابن سینا، کتاب دوم. بیروت: دارالحیاء التراث العربي.

. الشامل فی الصناعه الطبیه (الادویه و الاغذیه)، ابن نفیس. تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل

. الجامع فی الادویه المفرد، ابن بیطار. تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل

. الموجز فی الطب، تالیف علاءالدین علی بن ابی الحزم القرشی المتطلب المعروف بابن النفیس. قاهره: وزاره الاوقاف،

. المجلس الاعلى للشئون الاسلامية

. تذکرہ اولی الالباب الجامع للعجب العجائب: تذکرہ داود الانطاکی، داود بن عمر الانطاکی. بیروت: موسسه الاعلمی.

. کامل الصناعه الطبیه، علی بن عباس الاهوازی؛ تحقیق موسسه احیاء طب طبیعی. قم: جلال الدین

. منهج الدکان و دستور الاعیان، داود بن ابی نصر بن حفاظ. موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل

شیوه ارزشیابی دانشجو:

• امتحان کتبی و شفاهی.

• گزارش کار عملی.

مرر را به
علم رکن رکم

کد درس: ۱۰

نام درس: اصول و مبانی درمان بیماریهای شایع طب سنتی
پیش نیاز یا همزمان: اصول و مبانی طب سنتی ایران و حفظ الصحه کد ۳
تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

- آشنایی با شیوه های مختلف درمان در طب سنتی ایران
- آشنایی با بیماریهای قابل درمان با طب سنتی
- آشنایی با انواع درمان سنتی بیماریهای شایع

شرح درس و رئوس مطالب:

نظری ۲ واحد (۳۴ ساعت)

مبانی علاج

حدود امراض

شناخت بیماریهای شایع از دیدگاه طب سنتی و روش درمان آنها:

• بیماریهای سیستم گوارش

• بیماریهای زنان و نازایی

• بیماریهای مفاصل

• بیماریهای اعصاب و روان

• بیماریهای کلیه

• بیماریهای پوستی

• بیماریهای قلبی ریوی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- . طب اکبری، محمد اکبر ارزانی؛ تصحیح و تحقیق موسسه احیا طب طبیعی. قم: جلال الدین
- . میزان الطب، محمد اکبر ارزانی. تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل
- . اکسیر اعظم، محمد اعظم خان. مولف محمد اعظم خان؛ با کوشش رشید تقهد، تهران: المعا
- . اسباب و علائم: علامت‌شناسی و تشخیص بیماری‌ها در طب سنتی ایران، رسول چوپانی و همکاران. تهران: فراز اندیش سبز

شیوه ارزشیابی دانشجو:

• امتحان کتبی

مررت به است
جهنم زلمه
ک

کد درس: ۱۱

نام درس: قرابادین ۱ (شناخت و ساخت اشکال دارویی سنتی ۱)

پیش نیاز یا همزمان: مفردات طب سنتی و کاربرد منطقی آنها ۱ کد ۶.

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

- آشنایی با مبانی قرابادین و ساخت اشکال دارویی سنتی

شرح درس و رئوس مطالب:

نظری ۱ واحد (۱۷ ساعت)

- مبانی قرابادین (محاسبه مزاج و قدر شربت)

- انواع اوزان

- روشهای نگهداری داروهای سنتی

- زمان ادراک و اعمار داروهای سنتی

- شناخت طبیعت داروهای مرکب

- تدبیر و فراوری داروهای سنتی (احراق، تحمیص،)

- انواع اشکال دارویی سنتی و مواد جانبی به کار رفته در آنها، غذا داروها

- دارورسانی در داروسازی سنتی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. آشنایی با مبانی داروسازی و اشکال داروئی سنتی ایران، سلیمان افشاری پور و همکاران. تهران چوگان
۲. سیستم‌های دارورسانی در داروسازی سنتی ایران: از ساختار تا بیوفارماسی و مقایسه با سیستم‌های امروزین، حمیدرضا مقیمی، آیدا شفیعی. تهران: مرکز تحقیقات طب سنتی و مفردات پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی
۳. قرابادین‌ها شامل کبیر، صالحی، اعظم و
۴. فارماکوپه طب شرقی همدرد، حکیم محمد سعید. تهران: موسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل

شیوه ارزشیابی دانشجو:

• امتحان کتبی

سند رئیس
جهانگیری
معتمد

کد درس: ۱۴

نام درس: روش های نوین ساخت فرآورده های طبیعی ۲

پیش نیاز یا همزمان: روش های نوین ساخت فرآورده های طبیعی ۱ کد ۱۳

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس: آشنایی با روشهای استخراج، فن آوری و مراحل تهیه اشکال دارویی

شرح درس و رئوس مطالب:

عملی ۱ واحد (۳۴ ساعت)

- روشهای استخراج (ماسرسایون، پرکولاسیون، اولتراسوند و)

- ساخت اشکال دارویی گیاهی شامل کرم، پماد، ژل، شربت، شیاف و قرص

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- Natural Product Extraction Principles and Applications, Mauricio A. Rostagno and Juliana M. Prado. Cambridge: Royal Society of Chemistry, last edition.
- Aulton's pharmaceutics, the design and manufacture of medicines, Michael E. Aulton, Kevin M.G. Taylor. Edinburgh: Churchill Livingstone/Elsevier, last edition.
- Phytopharmaceutical technology, P.H. List, P.C. Schmidt. Boca Raton: CRC Press .last edition

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- ساخت اشکال دارویی سنتی و طراحی برگه اطلاعاتی (بروشور)
- ارائه گزارش کار مکتب

سرر زیست
به عنوان راعم

کد درس: ۱۵

نام درس: کنترل کیفیت فرآورده های طبیعی و سنتی ۱

پیش نیاز یا همزمان: روش های نوین ساخت فرآورده های طبیعی ۱ کد ۱۳

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با روش‌های کنترل کیفی (فیزیکوشیمیایی، فارماکوگنوژی و میکروبی) گیاهان دارویی و داروهای گیاهی و سنتی جهت تضمین ایمنی و اثربخشی

شرح درس و رئوس مطالب:

نظری ۱ واحد (۱۷ ساعت)

- آشنایی با فارماکوپه ها با رویکرد فرآورده های طبیعی
- کنترل فیزیکوشیمیایی و فارماکوگنوژی مفردات دارویی
- کنترل میکروبی مفردات دارویی
- کنترلهای فیزیکوشیمیایی و فارماسیوتیکس اشکال دارویی
- اصول پایداری و روش‌های مختلف آن و تعیین تاریخ انقضا
- آشنایی با روش‌های دستگاهی کنترل کیفیت مانند: HPLC, HPTLC, GC و تفسیر آنها
- معتبرسازی روش‌های آنالیز فرآورده های طبیعی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

روش‌های کنترل کیفیت گیاهان دارویی، سازمان جهانی بهداشت؛ ترجمه محمود مصدق و همکاران. مرکز تحقیقات طب سنتی و مفردات پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی
جداسازی‌های شیمیایی: اصول، تکنیک‌ها و مثال‌های عملی، کلیفتن ای. ملون؛ ترجمه یاد الله یمینی، میر مهدی زاهدی. تهران: اندیشمند

کنترل کیفیت داروها، غلامعلی کاظمی فرد. تهران: دانشگاه علوم پزشکی تهران
پروتکل مطالعات پایداری فرآورده‌های دارویی، محسن فروتن، علیرضا شفاعتی، افшин زرقی. تهران: مرکز تحقیقات علوم دارویی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
کروماتوگرافی مایع با کارایی بالا و کاربردهای آن در زیست فناوری، جواد حامدی و همکاران. تهران: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات

فارماکوپه گیاهی ایران، مجری طرح نصران... قاسی‌می دهکردی؛ مولف کمیته تدوین فارماکوپه گیاهی ایران. تهران: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت غذا و دارو، ۱۲۸۱

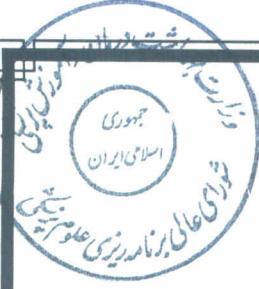
Guidance for Industry, Q1A (R2) Stability testing of New Drug Substances and Products, ICH. November 2003, Revision 2

ICH Topic Q₂(R1). Validation of analytical Procedures: Text & Methodology. June 1995.
Quality control methods for medicinal plant materials. World Health Organization. Geneva: World Health Organization, 2011.

USP, BP, Chinese pharmacopeia, Unani pharmacopeia, ...

شیوه ارزشیابی دانشجو: امتحان کتبی

سرر ز بهتر است
جهة انتشار ز علم

کد درس: ۱۶

نام درس: کنترل کیفیت فرآورده های طبیعی و سنتی ۲

پیش نیاز یا همزمان: کنترل کیفیت فرآورده های طبیعی و سنتی ۱ کد ۱۵

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس: بکارگیری روش‌های کنترل کیفی (فیزیکوشیمیایی، فارماکوگنوژی و میکروبی) مفردات پزشکی و داروهای گیاهی و سنتی

شرح درس و رئوس مطالب:

عملی ۱ واحد (۳۴ ساعت)

- کنترل فیزیکوشیمیایی مفردات پزشکی (مطالعات ماکرو سکوپیک و میکرو سکوپیک. تعیین مقدار خاکستر، مقدار ماده قابل استخراج، مقدار آب و مواد فرار، تعیین مقدار روغنهای فرار، تعیین ارزش تلخی. تعیین فعالیت همولیتیک. تعیین مقدار تانن‌ها. ضربیت تورم، ضربیت تولید کف، تعیین باقیمانده آفتکش‌ها. تعیین مقدار آرسنیک و فلزات سنگین و ...)

- کنترل میکروبی

- کنترلهای فیزیکوشیمیایی و فارماکوگنوژی اشکال دارویی توسط دستگاه‌هایی مانند UV, HPLC, HPTLC, GC و ...

- معتر سازی روش‌های آنالیز

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

(۱) روش‌های کنترل کیفیت گیاهان دارویی، سازمان جهانی بهداشت؛ ترجمه محمود مصدق و همکاران. مرکز تحقیقات طب سنتی و مفردات پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، ۱۳۸۴.

(۲) جداسازی‌های شیمیایی: اصول، تکنیک‌ها و مثالهای عملی، کلیقتن ای. ملون؛ ترجمه یدالله یمینی، میر مهدی زاهدی. تهران: اندیشمند

(۳) کنترل کیفیت داروها، غلامعلی کاظمی فرد. تهران: دانشگاه علوم پزشکی تهران

(۴) پروتکل مطالعات پایداری فرآورده‌های دارویی، محسن فروتن، علیرضا شفاعتی، افشین زرقی. تهران: مرکز تحقیقات علوم دارویی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ۱۳۸۴.

(۵) کروماتوگرافی مایع با کارایی بالا و کاربردهای آن در زیست فناوری، جواد حامدی و همکاران. تهران: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات،

(۶) فارماکوپه گیاهی ایران، مجری طرح نصران... قاسمی دهکردی؛ مولف کمیته تدوین فارماکوپه گیاهی ایران. تهران: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت غذا و دارو. ۱۳۸۱.

(۷) روش‌های کروماتوگرافی: راهنمای عملی استفاده، نگهداری و رفع عیب از دستگاه‌های کروماتوگرافی گازی با ستون موئینه، تالیف دین روود؛ ترجمه سعید امامی، حسین رحیمی. تهران: نوپردازان، ۱۳۸۳.

8) Guidance for Industry, Q1A(R₂) Stability testing of New Drug Substances and Products, ICH.

November 2003, Revision 2.

9) ICH Topic Q₂(R1). Validation of analytical Procedures: Text & Methodology. June 1995.

10) Quality control methods for medicinal plant materials. World Health Organization. Geneva: World Health Organization, 2011.

1. USP, BP, Chinese pharmacopeia, Unani pharmacopeia, ...

شیوه ارزشیابی دانشجو:

• کنترل کیفیت مفردات و فرآورده های طبیعی و گزارش کار عملی

نام درس: کارآموزی

پیش نیاز یا همزمان: مفردات طب سنتی و کاربرد منطقی آنها ۱ کد ۶۰

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: کارآموزی

هدف کلی درس:

- حضور فعال در داروخانه های سلامتکده های طب سنتی

- حضور فعال در گزارشات بیماران (Case Reports)

شرح درس و رئوس مطالب:

کارآموزی ۱ واحد (۵ ساعت)

- شناسایی، ارائه و آماده سازی انواع مفرده های دارویی

- آشنایی با کاربرد مفرده های دارویی مورد استفاده در سلامتکده طب سنتی

- مشاوره در زمینه مفرده های دارویی به پزشکان و بیماران

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. متداولترین گیاهان دارویی سنتی ایران، غلامرضا امین. تهران: مرکز تحقیقات اخلاق و تاریخ پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران، ۱۳۸۴.
۲. اطلاع رسانی دارویی (اصول و روشهای کاربردی)، خیرالله غلامی و همکاران. تهران:

شیوه ارزشیابی دانشجو:

۱. شناسایی مفردات و تقلبات

نقد و تحلیل دارو درمانی یک بیمار

سوزن‌باف
سعید محمدی

